

Sintaxi

2.1. Introducció a la sintaxi

Les categories que la sintaxi combina pertanyen a classes universals (N, V, ...). Aquí exemplifiquem aquestes categories amb el romanès, que a més serveix per il·lustrar que les mateixes categories poden ser morfològicament lliures o lligades segons la llengua; en romanès el determinant (D) tant pot ser lliure (quan és indefinit) com lligat (quan és definit). La gravació és de Mihaela Pirvulescu, nascuda a Bucarest.

- (1) Elefant-ul a stropit baiat-ul.
elefant-det def ha esquitxat nen-det def
'L'elefant ha esquitxat el nen.'
- (2) Elefant-ul a stropit tigr-ul.
elefant-det def ha esquitxat tigre-det def
'L'elefant ha esquitxat el tigre.'
- (3) Elefant-ul a stropit gard-ul.
elefant-det def ha esquitxat paret-det
'L'elefant ha esquitxat la paret.'



- (4) A adus un cadou.
ell va portar det indef regal
'Ell va portar un regal.'
- (5) Pisica a mâncat șoarece-le.
gat ha menjat ratolí-det def
'El gat ha menjat el ratolí.'
- (6) Pisica a mâncat un șoarece.
gat ha menjat det indef ratolí
'El gat ha menjat un ratolí.'
- (7) Studenți-i șiau făcut teme-le.
estudiants-det def van fer deures-det def
'Els estudiants van fer els deures.'
- (8) Niște studenți șiau făcut niște teme.
alguns estudiants van fer alguns deures
'Alguns estudiants van fer deures.'
- (9) Fat-a șia găsit prieten-a.
noia-det def va trobar amic-det def
'La noia va trobar l'amic.'
- (10) O fatã șia găsit o prietenã.
det indef noia va trobar det indef amic
'Una noia va trobar un amic.'